

Tips en trucs voor waarnemingen

- Zoals Obsidentify stelt:
Neem een foto en kom te weten wat het is. Elke waarneming van wilde dieren en planten telt.
Dus géén selfies, mensen, huisdieren, kamer- of tuinplanten.

Waarneming gaat over 'Wild', minimaal een soort die zelf gevestigd is. De app Obsidentify geeft daar geen optie voor. Bij twijfel, liever niet uploaden of voer in via de website waarbij je duidelijk kan aangeven of het om een verwilderde soort ging.

Er circuleert op 'Youtube' een filmpje, waarbij een persoon een foto neemt van zijn hond en erg verbaast is dat er 68% huiskat uitkomt. Dat is nogal wieses, van een Mandarijn maakt die ook een Okkernoot, de AI is gemaakt voor wild. Want daar draait waarneming om, het is een project om meer data te krijgen over de natuur.

- Niet alle soorten kun je op naam brengen, lukt het niet, jammer en hoort erbij
- Het determinatie en zekerheid.
  - Groen = >90%, neem meer foto's en/of snijd de foto bij tot een hogere zekerheid, doel is hoe hoger hoe beter, liefst 100%.
  - Geel = <90%, leuk, je zit in de juiste richting qua soortengroep en familie. Misschien met meer foto's gaat de zekerheid omhoog, een veldgids kan uitkomst bieden maar dan moet je wel al kunnen sleutelen binnen de groep. Veel staat ook in de app zelf, kies 'over de soort' voor meer uitleg, dit menu kun je nog eens uitvouwen door 'toon meer' aan te klikken. Dat kan helpen wanneer er na de soort beschrijving ook een hoofdstuk staat wat 'gelijkende taxa' heet. Igv geel niet zomaar uploaden, maak meerder foto's. Soms zijn er enkele identieke soorten waar de app tussen twijfelt.
Zoek dan de onderscheidende kenmerken op en zet deze op de foto, of zoek thuis verder.
  - Rood, je kan nog eens proberen met een betere foto anders is misschien de AI nog niet zover, of op de foto staan meerdere soorten, of je probeert iets wat niet wild is, of er zijn meerder sterk op elkaar lijkende soorten. Vaak is het beter na een 2e poging dan ook te stoppen, rood nooit uploaden.

Foto's vanuit de app wanneer:

- de soort stil zit
- je er makkelijk bij kan tot op een halve meter afstand
- je de tijd hebt om de AI zijn werk te laten doen
- je de tijd hebt om ter plekke foto's aan te passen en extra foto's te maken
- je een goed netwerk bereik hebt
- Eerst foto's nemen dan inladen
  - Bewegelijke soort, zie eerst maar eens foto's te maken
  - Je kan er niet makkelijk bij, bv een slootkant
  - Wanneer je snel moet doorlopen, neem wel meerdere foto's
  - Nog veel moet bijsnijden om alleen de beoogde soort te laten zien
  - Soms zijn er veel op elkaar lijkende soorten, neem dan wat meer tijd om evt. ook te sleutelen (zie meer over de soort in de app' of thuis na te zoeken. Dit leer je gaandeweg.
  - De app twijfelt tussen een aantal identieke soorten, neem dan alleen foto's en zoek thuis verder.
- Foto's aanpassen in de app, mogelijkheden
  - foto's in de app roteren, c.q. recht op zetten
  - Bijsnijden, de soort centreren
  - Inzoomen
  - Meerdere foto's uploaden in app 'obsidentify' tot 4, en app 'observation' nog veel meer

- Soortengroepen, waar let je op?
  - Planten:
    - Standplaats, alleen wild of verwilderd
    - Neem foto's van de gehele plant
    - Neem foto's van de steel, het blad en de bloem
    - Voor families, let op de kenmerken ervan, zet deze op de foto. Bv tongetjes bij grassen.
  - Paddenstoelen:
    - Neem foto's van waar de paddenstoel groeit (of evt. op)
    - De steel
    - De hoed en vnl. de onderkant
    - Veel gelijkende paddenstoelen helaas alleen microscopisch vast te stellen
  - Insecten
    - Foto's van zijstand, daardoor meeste kenmerken van lijf
    - Soms te laag bij de grond, probeer dan meerdere hoeken
    - Gebruik eventueel, doek met licht, een val of vangnet
  - Vogels
    - Lastig, qua mobiele foto's, lukt soms toch
    - Goed determineren en zonder bewijs invoeren
    - Geluiden met Merlin app vastleggen, dan met bewijs invoeren
    - Met een goede fotocamera, kun je met de mobiel een foto nemen van het scherm
    - Met een goede fotocamera, kun je thuis met bewijs invoeren

- Valideren van de waarneming:
  - Hoe weet ik of mijn waarneming klopt, wat doen validators?
    - Validators, de soortenexperts, checken wanneer:
      - de waarneming niet 100% is,
      - er een nieuwe plek is voor de soort,
      - het een zeldzaamheid betreft,
      - Het voorkomen onduidelijk is (bv wild vs. niet wild)
      - Het stadium aangepast moet worden, rups vs. imago
      - Veel voorkomende verwarring, onduidelijkheid
    - Wat gebeurt er bij aanpassing door validators:
      - dan krijg je bericht in de mail.
      - De vraag of je het eens bent met de aanpassing
      - Soms is er een vraag om meer details, of foto's
      - Het eind oordeel van de validator is leidend voor de waarneming
  - Wanneer de waarneming niet zeker is, hoelang duurt het voordat ik reactie krijg?
    - Bij de meeste soortengroepen checken waarnemers dagelijks
    - Met het juiste bewijs, gaat validatie snel
    - Soms zijn soortengroepen onderbezet qua waarnemers en duurt het langer
      - Met onvoldoende bewijs kunnen validators uiteindelijk ook niet veel
      - In enkele gevallen lopen validators de waarneming van een soort na, dat kan enkele jaren terug zijn. Daarmee is het mogelijk een vraag/ reactie te krijgen van oude waarneming.